

Pressmeddelande

Kolmårdens Djurpark AB
Silvy Bohlin, pressansvarig
010-708 7511 alt. 070-637 30 02
Silvy.bohlin@kolmarden.com

2014-12-10 SAMBAH-projektet

Potentiellt kalvningsområde identifierat för den akut hotade Östersjötummlaren

Östersjöbeståndet av tumlare har nu uppskattats till omkring 450 individer av det internationella SAMBAH-projektet, som koordineras av Kolmården. Denna skattning har gjorts med en ny metod, som baseras på två års registrering av tumlarnas ekolokaliseringsljud. Utbredningen och den säsongsmässiga fördelningen visar att ett område, där tumlare tidigare varit helt okända, kan vara ett kalvnings- och parningsområde för det akut hotade Östersjöpopulationen.

Tumlare ekolodar med ultraljud, liksom fladdermöss och delfiner. Efter två års registrering av tumlarens ekolokaliseringsljud, följt av två års arbete med de statistiska analyserna, kan nu det internationella EU-stödda SAMBAH-projektet redovisa en skattning av antalet Östersjötummlare. Det totala antalet djur i Östersjöpopulationen beräknas vara 447 individer (95% konfidensintervall 90-997).

Tumlarnas ekolodsljud har registrerats med hjälp av s.k. C-POD:ar, ett instrument speciellt utvecklat för detta ändamål. Sammanlagt har motsvarande ca 400 års data samlats in och analyserats från C-POD:ar som placerades på 304 positioner på djup mellan 5 och 80m i alla EU-länders farvatten i Östersjön. Det gör detta gigantiska samarbetsprojekt till det mest omfattande i sitt slag

I analysen ingår s.k. rumslig modellering, vilken resulterar i månatliga kartor över tumlarnas utbredning. Kartorna visar på en tydlig geografisk åtskillnad från maj till december mellan tumlarpopulationen i Egentliga Östersjön och den väster om Bornholm. Kartan visar att under maj-december, dvs när tumlarna föder sina kalvar, parar sig och ger sina ungar di, är Midsjöbankarna sydost om Öland ett viktigt området för Östersjöpopulationen. Före SAMBAH var tumlarförekomster i detta område praktiskt taget okänt.

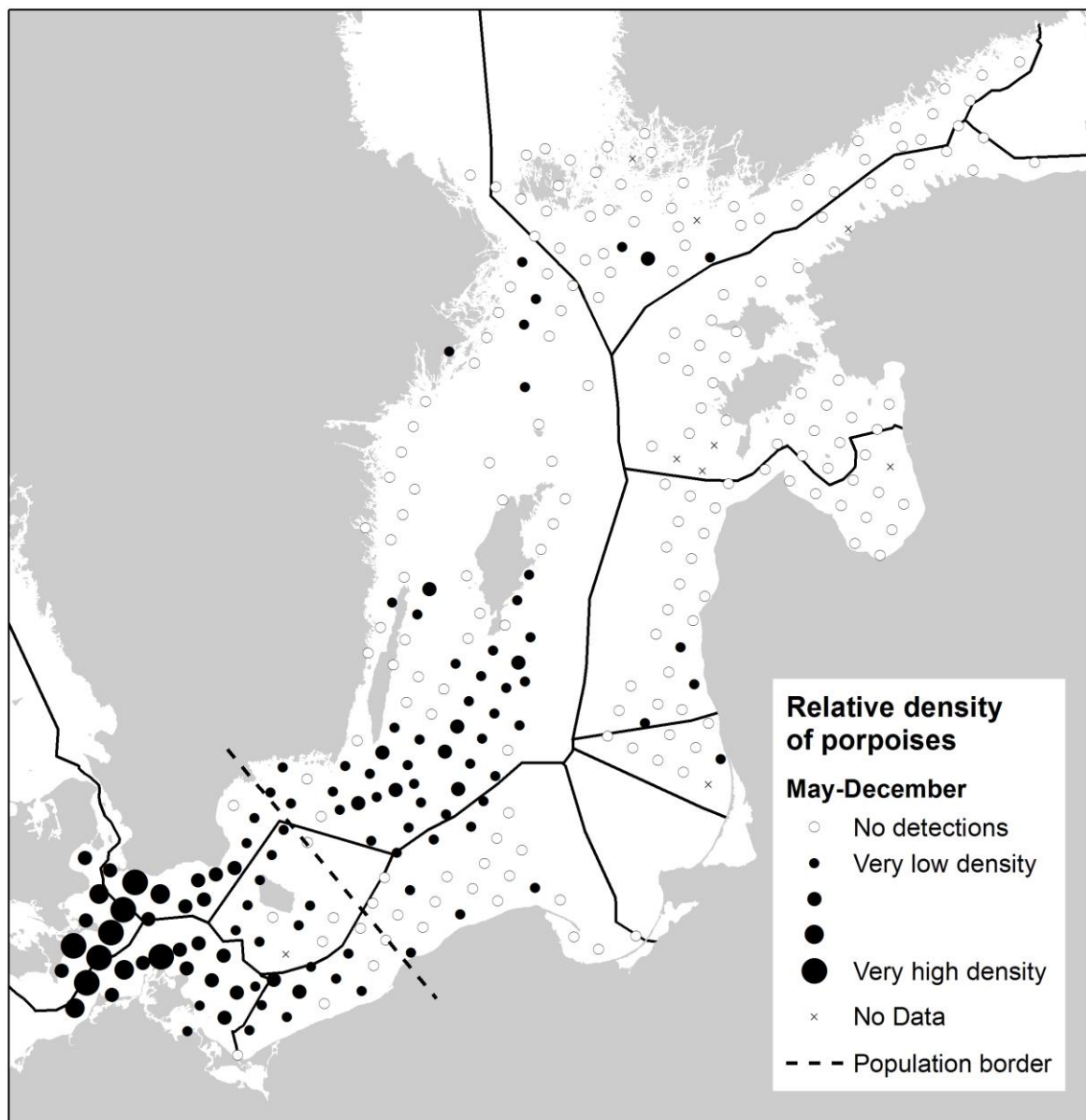
Tack vare sin långa kust hade Sverige nästan en tredjedel (99st) av alla C-POD-positionerna. Det innebar en enorm logistisk utmaning att serva alla dessa tre gånger per år under två hela år, där bl.a. vintern 2011-2012 bjöd på osedvanligt hårda stormar. Den nordligaste detektionen var en position i höjd med fyren Svenska Björn, som ligger sydost om Kapellskär, men så långt norrut var det glest mellan detektionerna.

SAMBAH-resultaten förväntas ge ett mycket viktigt bidrag till bevarandet av Östersjötummlaren. Kunskap om beståndets storlek och geografiska utbredning är helt nödvändig för att kunna sätta in konkreta och precisa åtgärder som gör skillnad på populationsnivå. SAMBAH är det största passiva akustiska övervakningsprojektet som någonsin har genomförts och de nyutvecklade metoderna kommer att göra det möjligt att skatta täthet och utbredning i andra glesa, hotade bestånd av ekolokaliserande arter.

De viktigaste resultaten från projektet har presenterats den 8-9 december 2014 vid en internationell konferens i Kolmårdens Djurpark. Denna följdes av en svensk workshop 9-10 december om hur vi skall gå tillväga för att rädda tumlaren i svenska vatten. Även denna workshop hölls på Kolmårdens Djurpark. Rapport och film om båda mötena kommer att bli tillgängliga på www.sambah.org/Conference.

För mer information kontakta Mats Amundin, mats.amundin@kolmarden.com, 010-7087547.

Foton på tumlare finns tillgängliga för pressen på <http://www.meeresmuseum.de/dmm/presse/pressemeldung/details/?news=121>. Fotografens namn framgår av filnamnet.

Prickarna visar positionerna av SAMBAH:s tumlarklickdetektorer i maj – december 2011 och 2012. Den streckade linjen visar den ungefärliga gränsen mellan Östersjöpopulationen och den väster därom.

SAMBAH = Static Acoustic Monitoring of the Baltic Sea Harbour Porpoise, www.sambah.org

SAMBAHs mål är att bidra till bevarandet av tumlarna i Östersjön. Projektet påbörjades i januari 2010 och kommer att vara avslutat i september 2015. Alla EU-medlemsländer runt Östersjön medverkar. Det finansieras av EU:s LIFE+ program och nationella bidragsgivare. SAMBAH koordineras av Kolmården, med hjälp av AquaBiota Water Research, som också ansvarar för den rumsliga modelleringen. Havsmyndigheten är partner och största bidragsgivaren till projektets arbete i Sverige och Baltikum.

Tumlaren, *Phocoena phocoena*

Tumlaren är en av de minsta tandvalarna. De blir ca 1.5-1.9m långa och väger ca 50-70kg. Honorna blir större än hanarna. En tumlare är nästan svart på ovasidan och vit på buken. Huvudet är trubbigt och ryggen är liten och trekantig. Tumlaren visar sig inte särskilt mycket när den kommer upp till ytan för att andas och utandningen är i stort sett osynlig. Födan består av fet stimfisk som sill och strömming, men även bottenlevande fisk som torsk, tobis och smörbult. Arten finns i tempererade och kalla vatten på hela norra halvklotet. I Östersjöregionen finns det tre olika bestånd: 1) i Egentliga Östersjön och nordnordost därom, 2) i sydvästra delen av Östersjön, Bälthavet, Öresund och södra Kattegatt, samt 3) i norra Kattegatt, Skagerack och Nordsjön.

